

OSTROVY UPROSTĚ CIVILIZACE

Neděle, 24. září 2017

Jak tak jezdíme po různých permakulturních projektech, navštívili jsme i jeden ostrovní systém. To je dříve naprosto nezávislý na okolí, co se týče inženýrských sítí, na jaké jsme z civilizace zvyklí. Takové stavení je zásobováno vodou z vlastní studny, případně potrubí a z deště, odpady se zpracovávají vlastním septikem a kořenovou čistírnou, vnitřně vytápí dříve z okolního lesa (nejlépe vlastního), a hlavně je k dispozici vlastní zdroj elektřiny v podobě fotovoltaických panelů a akumulátorů.

Ostrovní dříve si můžete vybudovat kdekoli, ale největší smysl to dává daleko od civilizace, v místě, kam by se prodávadlo zavést elektrické vedení, kde máte po ruce dostatek dřeva a pařezů a kde nebudete tak na ráně, pokud by opravdu bylo zle a krajinou by táhly tlupy hladových lidí. Na ostrovních systémech je pro mě něco silně pozitivního – jde o opravdové dotčení onoho kýčového modelu „odpoutání od systému“, což je pro nás permakultury (a asi i pro další ekology) skoro mantra. Lokálnost, soběstačnost a DIY jsou tu dovedené do důsledků. Na druhé straně je v tomhle jevu ale něco stísněujícího – a to je očekávání budoucí katastrofy. Jak si poradit s elektřinou, vodou a teplem? Nejpropracovanější částí tohoto konkrétního ostrovního systému je takzvaná ostrovní elektrárna. Protože energie pochází ze slunce, elektřina dává takový systém v létě nadbytek (takže třeba varná plotýnka nebo topinkovač mohou být v letních měsících stále v provozu), zatímco nejhorší měsíc je listopad, protože je nejchmurnější, má nejméně slunečního svitu. V zimním období je třeba přemýšlet, jaké spotřebiče a kdy používat, a hlídat stavy akumulátorů. Zásadní je investovat do kvalitních baterií, které hodně vydrží. Co se týče vody, tehle dříve má vlastní studni, jenže ta může snadno vyschnout – a nejen tady. Hladina spodní vody na našem území v posledních letech klesá a je nesmysl používat pitnou vodu ze studny třeba na splachování, nebo na zalévání zahrady. Proto si majitelé ostrovního systému vybuvovali levné a flexibilní zařízení na zadržování dešťové vody ze střechy domu. Nejobvyklejší – velkou podzemní cisternu – vyhodnotili jako zbytečně nákladné a navíc závislé na elektřině, k přečerpávání vody. Proto si zvolili systém vzájemně propojených IBC kontejnerů – lepší jsou ty s kovovým povrchem, kam nemá světlo a nemnoho se s nimi – který vydrží i zimní mrazy, pokud se vypustí přírodní trubky, a každá z kontejnerů má své fungovat nezávisle na ostatních. Teplá voda se v létě ohřívá sluncem (ne přímo, ale přes elektřinu), v zimě ji zajišťuje kotel na dřevě, který současně dříve vytápí.

Kolem domu, bývalé hájovny stojící stranou vesměch obcí na lesní mytině, jsou políčka s tykvemi, bramborami, různou zeleninou a bylinami, v plánu jsou slepice, takže majitelé mají na stravování soběstačnost. Vytvořili si tu útulné a hodně stranou schované hnízdičko, ze kterého vyrájejí podle potřeby do světa za prací nebo lidskou společností. Očekávání katastrof dříve je opatřením málem v oknech, které jsou pravda natěně nabílo, skryté v muškátových a podobných nenápadných a nijak nepřítelstvy. Konečně má být o ochranu přemě obyčejným a vandaly. Navíc tihle konkrétní majitelé ostrovního projektu svoji polohu neutajují, a tak si nemyslím, že by panikařili a chystali se na nehorácké. Ale existuje mnoho takových, kteří mají svoji adresu a současně nezveřejní. Vlastně je hnutí prepperů, neboli lidí připravujících se na globální katastrofu a zhroutení civilizace. Ona ani není potřeba moc velká fantazie na to, abychom si představili, že třeba po nějaké vichřici a poškodné vlně dříve kladně zkolabuje rozvodná elektřina a s ní i veřejná doprava, bankomaty a nejrůznější služby. Najednou si nebudeme moci nakoupit v supermarketu jídlo a bude to trvat třeba několik týdnů. Co pak? Rozhodně tedy nebudeme mít doma slušnou zásobu pitné vody a trvanlivých potravin. Než bych to sama dělala, ale možná bych měla; nepřijde mi to nijak přehnané. Ale co když to bude horší? Osobně mi docela pomáhá vyrovnat se se stísněujícími pocety z neznámé hrozby tím, že si různé katastrofické scénáře budoucnosti opravdu představím. Co se tedy můžete stát nejhoršího? Národní civilizací systém se může zhroutit ekonomicky, což by asi přitom pomalu a přitom možná by nám dlouho nedocházelo, co se děje – všechno by zdražovalo, trpěli bychom čím dál větším nedostatkem a věci by vážily a přestávaly fungovat, různé „mezilidské“ sítě od obyčejných známých až po mafiany by byly stále silnější a pro přežití poškod dříve ležící. Tady by nám samozásobitelství a kutilství mohlo dost pomoci. Nebo můžete přemýšlet nad tím, jaké náhlé a drastické, válka, vlny nájezdníků cizích nebo i domácích a podobně. V takovém případě by potravinová soběstačnost opravdu nestačila. Když to domy ze všeho nejdříve přemýšlet by bylo mít přemýšlet a ústřední zbraně, opevněné místo a partii (nebo dokonce i rodinu), kde by se dalo zajistit neustálé hlídání a případná likvidace hladových rabujících veteřů. - Nojo, ale co dál? Tyhle vyhlídky mi přijdou tak přemýšlet, že jsem si celkem jistá, že se jich nechci dočkat a raději chci být mezi těmi slabšími oběťmi, které budou hned na počátku zkoseny. Nehledě na to, že tohle není ten nejhorší scénář. Dobře se pamatuju na strach z jaderné války někdy v šedesátých a pak osmdesátých letech minulého století, na to, jak jsme se ve škole ušli o igelitových pytlících, poloze hlavou od

výbuchu, uvolnění jódu a o odmoťování radioaktivitou zasažených věcí... jenomže kdyby taková jaderná válka měla je trochu větší rozsah, povrch země by nadlouho zastínil mrak, atmosféra by se ochladila tak, že bychom rozhodně nepřežili, a nastal by velký evoluční zvrát život na zemi, možná větší, než kdy vyměli dinosa náhodou jsem zrovna cestou na výlet do ostrovního domu u benzínky zahlédla nový časopis nazvaný "Přežití" s podtitulkem "Guns and Survival", tedy "Střelné zbraně a přežití". Tedy vychází už rok, vím, jsem si ho teprve teď. Hm. Opravdu by nám střelné zbraně tak moc pomohly? EVA HAUSEROVÁ